

bulteno

de Esperantista Klubo en Brno 1/91 (194)

Blíží se 400. výročí narození největšího ducha, kterého dal náš národ světu, geniálního reformátora výchovy a školství, největšího spisovatele a humanisty 17. století, Jana Amose Komenského. Ve svém epochálním díle "Via lucis" hlásal Komenský "nápravu věcí lidských" a zabýval se potřebou univerzálního jazyka. Již před čtyřmi sty lety se pociťovala potřeba mezinárodního jazyka, která se dnes pociťuje všeobecně. Uvádíme alespoň některé výroky z tohoto díla, které se uvedeného problému dotýkají:

** Je nutný jediný společný jazyk pro všechny národy ** je nutno dávat přednost tomu, aby byl vytvořen nějaký jazyk společný celému světu ** nemůžeme jinak než doporučit jazyk zcela nový ** z tohoto důvodu tedy plyne závěr, že proti oněm mnohonásobným překážkám a zmatkům vzájemného styku, které vznikají z mnohosti, nesnadnosti a nedokonalosti jazyků, nezbyvá účinnějšího prostředku, než aby se setavil jazyk nový, nade vše jiné již známější snadnější, lahodnější, dokonalejší. Toužíme po jazyku rozumovém, analogickém a harmonickém ** (J.A.Komenský, Via lucis)

Šesté sjezd Českého esperantského svazu se konal ve dnech 30. listopadu až 2. prosince 1990 v Třebíči za účasti 160 delegátů a hostů. Byla předložena zpráva o činnosti a hospodaření svazu, byly přijaty nové stanovy a byla nově zvolena 7-mi členná Rada (dříve předsednictvo). Předsedou svazu se opět stal RNDr. Ing. Petr Chrdle, který již ve volbách Rady získal největší podporu hlasů. Na sjezdu byli přijati noví čestní členové Svazu, mezi nimi i naše členka, paní Alena Růžičková-Pavlinová. V bohatém kulturním pořadu vystoupil folklorní soubor Třebičan a dětský sbor Sluníčko. Operní pěvec Miroslav Smyčka z Ústí n. Labem zazpíval za doprovodu klavíru několik operních árií v Esperantu. Delegace položila věnec na hrob prof. Th. Kiliana.

V červnu oslaví Klub esperantistů v Brně 90. výročí svého trvání jako jeden z nejstarších ve střední Evropě a první na území tehdejšího Rakousko-Uherska. Datum a program oslavy přineseme v našem příštím věstníku, který vyjde koncem dubna t.r.

Další kurs esperanta pro začátečníky bude zahájen v úterý, dne 5. března 1991 v 17,00 hodin v klubovně Jihomoravského ředitelství spojů na Šilingrově nám. 3/4 (vchod naproti restaurantu Modrá hvězda), od 18,30 hodin lze navštěvovat kurs pro mírně pokročilé. Kursové činí 150,- Kčs (kurs pro začátečníky) a 100,- Kčs (pro pokročilé). Výuka probíhá dle učebnice esperanta pro samouky dr. Barandovské, kterou lze v klubu zakoupit.

Francouzská strana "zelených" přijala pro kontakt s ostatními zeměmi esperanto a v tomto jazyce vydala svůj program. V Evropském parlamentu také pracuje mezinárodní skupina "Evropští zelení" a v Evropském společenství existuje esperantská unie.

V hlavní hal. nádraží v Hamburku je od října 1990 velká světelná tabule 12 x 7 m s nápisem "ESPERANTO", která svítí třikrát za hodinu až do půlnoci.

Jedním z nejstarších, největších a nejúspěšnějších středisek výuky esperanta v naší republice je Letní esperantský tábor v Lančově u Vranovské přehrady. Již po 39. se bude otevírat tato jazyková škola v přírodě, v malebné krajině, zájemcům o mezinárodní jazyk. První dvoutýdenní etapa bude zahájena 30.6.1991 přednostně pro junáky a skautky, druhá etapa dne 14.7.1991 a třetí 28.7.1991. Pořádá Klub esperantistů v Třebíči. Výuce esperanta budou věnovány denně čtyři hodiny, zpěvu jedna hodina. Odpoledne koupání, sporty, vycházky, zájezdy, večer besedy a táboračky. Strava čtyřikrát denně, výborná kuchyně. Informace a přihlášky: ESPERANTO, 674 01 Třebíč.

Ředitel esprantského muzea ve Vídni obdržel od rakouského presidenta Dr. K. Waldheima stříbrný Čestný odznak za práci pro esperanto.

Tak jako v předcházejících letech v Bydgošti bude 1 letos probíhat na Stálé škole esperanta počínaje 6.1.1991 padesát týdenních kurzů esperanta.

Čínská rozhlasová stanice Quangdong opakuje půlroční kurz esperanta, který byl vysílán denně 30 minut.

Pražský časopis Český expres otiskuje tříměsíční rychlokurz esperanta, který vede předseda ČES, Ing. Petr Chrdle.

Třetí jazykový a pedagogický seminář pedagogické a mládežnické sekce ČES se bude konat ve dnech 15.-17. března 1991 v České Třebové. Účastnický příspěvek Kčs 198,- a přihlášky na adresu: Jana Charuzová, Dukelská 2, 795 01 Rýmařov.

Pedagogická sekce oznamuje, že jarní svazové zkoušky se budou konat v Olomouci dne 20. dubna 1991. Informace a přihlášky u pana Miroslava Malovce, Charkovská 7, 625 00 Brno.

Klub přátel esperantské literatury oznamuje všem svým členům, že počínaje rokem 1991 již nebude pracovat dosavadním způsobem. Chce otevřít přístup k zahraničním publikacím a esperantské literatuře všem členům svazu na základě předem projeveného zájmu. Všem dosavadním členům děkuje za důvěru a spolupráci. Ty, kteří již zaplatili členský příspěvek na rok 1991 prosíme, aby nám sdělili, zda si přejí příspěvek vrátit, nebo zda si oproti jeho hodnotě vyberou knížky, popř. jiné zboží z prodejny ČES.

Esperantní Mezinárodní Akademie věd pořádá v Berlíně v březnu 1991 čtrnáctidenní kurz "Přechod na tržně orientované hospodářství" (analýzy trhu, marketing, tvorba, cen, výpočet nákladů atp.). Kurz je určen pro pracovníky průmyslu, služeb, veřejné správy a jiných organizací. Zápisné činí 30 marek. Vyžaduje se znalost němčiny a esperanta.

Esperantista Klubo en Brno, baza organizaĵo de Ĉeĥa Esperanto Asocio, poŝtfako 154, 657 54 Brno 2, kunvenejo: SPOJKLUB, Šilingrovo nám ¾, (boční vchod z Dominikánské ulice)

PROGRAMO
aprilo - junio 1991

Ĉiumarde: 17.00 - 18.30 kursoj por komencantoj.
                                  18.30 - 19,30 progresiga kurso,
ekde   19,30 klubvesperoj, aktualaj informoj.

aprilo:

2. Aktualaj problemoj do la movado
9. V. Eroŝenko, literaturisto de tri nacioj
16. Sentoksa terkulturado
23. Mnemotekniko kaj telepatio
30. Historio de la kastelo Helfštýn

Z. Hršel
R. Krchňák
RNDr. Ing. J. Šikula
O. Růžička
L. Huf, Ivanovice n.H.

majo

7. Reĝo kaj diplomato Jan de Luksemburgio
14. Monaton on Japanio (daŭrige), diapozitivoj

M. Malovec
Ing. J. Burianová

esperantisto povas aboni rekte ĉe la redaktoro d-ro Detlev Blanke je la adreso de GDREA. La "Cirkulero de GDREA" aparos monate, provizore ĝis majo 1991, do oni povas aboni la 5 numerojn kontraŭ 6 markoj. La Cirkulero informos pri ĉiuj sciindaĵoj de GDREA kaj aparte liveros sciigojn pri la procezo de la unuigo de ambaŭ asocioj. (GEA kaj GDREA – rimarkigo de red.)

UNIVERSITATAJ PRELEGOJ (der esperantist 164)

Por la vintra semestro 1990/91 la Humboldt-Universitato ankaŭ enhavas en sia programo prelegserion pri planlingvoj (kun aparta konsidero de Esperanto), kiun prezentas d-ro Detlev Blanke, honoraria docento pri interlingvistiko en la universitato.

BEOVULF

Antaŭ longa, longa tempo la reĝo de Danlando estis Hrothgar. Li estis brava, justa kaj afabla, kaj lia popolo lin amis. Li konstruigis grandan kaj belan palacon por si mem kaj por siaj militistoj. La homoj venadis de ĉiuj partoj de la lando por rigardi tiun elegantan palacon. Ĉiun vesperon kunvenis en la palaco multaj homoj, kaj ili manĝis, trinkis, rakontis historietojn, kantis kantojn, dancis kaj ridis.

Proksime de la palaco estis granda lago. En la lago vivis terura monstro. Lia nomo estis Grendel. Grendel aŭdis ridon kaj kantojn en la palaco tiun vesperon, kaj tio al li ne plaĉis. Li estis sola en la lago, kaj li tre koleris kontraŭ la militistoj, ke ili estas gajaj. Li koleris tiun tagon pli kaj pli.

Foje nokte Grendel eliris el sia lago kaj iris en la palacon. La palaco estis silenta kaj trankvila. Grendel eniris. En la palaco estis multaj militistoj, sed ili ĉiuj dormis. Grendel mortigis unu militiston kaj trinkis lian sangon. Poste li mortigis alian militiston kaj trinkis lian sangon. Tiun nokton la monstro mortigis tridek militistojn kaj trinkis ilian sangon. Poste li prenis la korpojn de la mortaj viroj kaj revenis en sian lagon.

La sekvan nokton Grendel venis denove en la palacon. Denove li mortigis tridek militistojn, trinkis ilian sangon kaj forportis iliajn mortajn korpojn en la lagon.

Nokton post nokto, monaton post monato, vintron post vintro la terura monstro venadis en la palacon kaj mortigadis la virojn. Neniu ridis kaj kantis plu. La plej bravaj kaj fortaj militistoj povis fari tute nenion kontraŭ li. Iliaj lancoj, sagoj kaj glavoj ne povis mortigi Grendelon.

Tiel pasis dek du jaroj.

Sur la kontraŭa bordo de la maro estis la lando de la gitoj, antikva nacio. Inter la gitoj vivis juna viro, kies nomo estis Beovulf. Li estis tre brava kaj forta. Li estis la plej forta en la tuta lando. Li estis pli forta ol tridek viroj. Foje li aŭdis pri la terura monstro Grendel, kiu en Danlando ĉiun vesperon mortigas tridek virojn. Beovulf volis helpi reĝon Hrothgar. Li trovis dek kvar fortajn, bravajn militistojn inter siaj amikoj, eniris kun ili sur ŝipon kaj ŝipsis trans la maron. Ili ŝipsis la tutan nokton, kaj matene ili venis al Danlando.

Kiam ili eliris el la ŝipo, ili vidis viron sur ĉevalo. Li estis unu el la militistoj de reĝo Hrothgar. "Kiu vi estas kaj kion vi faras ĉi tie?", li demandis.

"Ni estas militistoj el la lando de gitoj", respondis Beovulf. "Ni scias pri Grendel. Ni volas helpi vin batali kontraŭ la monstro."

La militisto prenis Beovulfon kaj liajn amikojn en la reĝan palacon. Reĝo Hrothgar ridetis, kiam li vidis la gitojn.

"Mi ĝojas, ke mi vidas vin kaj viajn amikojn, brava Beovulf," li diris, "sed mi devas diri al vi, ke via tasko ne estas facila. Vi devas scii, ke multaj militistoj pasigis nokton en la palaco. Ili volis mortigi la monstron, sed nun ili estas mortaj."

"Mi ne timas," diris Beovulf, "mi restos en la palaco nokte kaj atendos Grendelon. Kaj mi batalos sen lancoj, sen sagoj kaj sen glavoj, ĉar ili neniel helpus min kontraŭ li."

Venis nokto. Ĉiuj forlasis la palacon. Nur Beovulf kaj liaj amikoj restis. Beovulf diris al siaj dek kvar amikoj, ke ili kuŝu kaj dormu. Li mem atendis Grendelon en mallumo.

Grendel aperis noktomeze. Li rapide eniris en la palacon, mortigis unu el la dormantaj militistoj kaj komencis trinki lian sangon kiel kutime. Sed en tiu momento li ekvidis Beovulfon, kaj la terura batalo komenciĝis. Ili batalis tre longan tempon. Grendel estis tre forta, sed Beovulf estis pli forta. Li kaptis la brakon de Grendel kaj forŝiris ĝin. La monstro hurlis kaj kuris for el la palaco. Li kuris reen en sian lagon kaj mortis tie.

Matene reĝo Hrothgar kaj liaj viroj venis en la palacon. Kun granda surprizo ili rigardis la brakon de Grendel, kiu pendis de sur plafono en la mezo de la palaco. Poste ili iris al la lago. La akvo estis ruĝa de la sango de Grendel.

La popolo el la tuta lando venis por vidi Beovulfon kaj danki lin. Ĉiuj estis feliĉaj. Longe ĝis malfrua nokto ili babilis, kantis kaj ridis en la palaco kiel antaŭ tempoj.

Nokte ĉiuj iris dormi. Sed la suferoj de Hrothgar kaj de liaj viroj ankoraŭ ne finiĝis. Malica sorĉistino eliris el la lago kaj kuris en la palacon. Ŝi estis patrino de Grendel. Ŝi kuris en la palacon, mortigis unu militiston kaj forportis lian korpon en la lagon.

"Mi petas, ke vi helpu min ankoraŭ unufoje, brava Beovulf," diris la reĝo.

"Mi helpos vin kun plezuro, reĝo Hrothgar," respondis Beovulf. "Ni tuj iru al la lago. Mi mortigos la sorĉistinon."

Ili eksidis sur siajn ĉevalojn kaj rajdis al la lago. Atinginte ĝin, ili vidis, ke la lago ne estas kvieta, kaj ke la akvo estas nigra. Ili atendis. Estis malvarme kaj mallume. La sorĉistino ne aperis. La militistoj ne sciis kion fari. Tiam Beovulf iris malsupren de la ĉevalo kaj saltis en la lagon.

Kiam liaj piedoj atingis la fundon, la sorĉistino saltis sur lin kaj volis mortigi lin, sed ŝi ne povis. Poste Beovulf vidis la kavernon de la sorĉistino kaj kuris en ĝin. Tie li estis tre surprizita. En la kaverno ne estis akvo. En la mezo de la planko brulis fajro. En la lumo de la fajro Beovulf vidis magian glavon sur la muro. Li prenis ĝin kaj mortigis per ĝi la sorĉistinon.

En tiu momento aperis la suno super lia kapo kaj li vidis en angulo la mortan korpon de Grendel.

Beovulf prenis la magian glavon kaj eliris kun ĝi el la akvo. Liaj amikoj tre ĝojis, kiam ili vidis lin viva.

En la palaco Beovulf rakontis al reĝo Hrothgar kaj al liaj militistoj pri sia batalo kun la sorĉistino. Reĝo Hrothgar dankis Beovulfon multfoje kaj donis al li kaj al liaj amikoj multajn riĉajn donacojn. Kiam Beovulf kun siaj viroj eniris sur sian ŝipon, multaj homoj venis por adiaŭi ilin kaj danki denove kaj denove.

(antikva legendo)

Ivan Blatný

Ř í k a d l o

Zeptala se lišky liška,
co by chtěla na Ježíška.
"Jistě", povídá ta liška,
co se jí ta první liška
ptala, co chce na Ježíška,
"nejlepší by byla knížka".
V tom však hajný Melíšek
našel jejich pelíšek.
"Rychle," povídá ta liška,
ta, které ta druhá liška
řekla, co chce na Ježíška
(říkali jí Eliška),
"vidím pana Melíška".
A tak rychle obě lišky
vyběhly z podzemní chýšky,
rychleji než Melíšek
uměl střílet do lišek.
Smíchem se pak druhá liška
(té říkali Pampeliška)
i ta první Eliška
popadaly za břicha

R i m a ů o

Petis vulpo de vulpino:
kion trinki ĉe jarfino?
"Certe," diktas la vulpino
al la vulpo laŭ kutimo
pri trinkado ĉe jarfino,
"plej bongustas ruĝa vino".
Sed subite stranga sono:
la ĉasisto Primadono
skoltis ĝis la vulpa domo.
"Dio!" krias la vulpino,
kaj pri trinko ĉe jarfino
vanas por ŝi tuj ordono,
"venis brava Primadono!"
El subtera vulp-kabano
sprintas vulpo kun kompano,
pli fulme ol Primadono
scias pali per kanono.
Pro ridego jam sen timo,
la du vulpoj antaŭ pino,
Karolino kaj Pepino,
kapriolas en ravino.

tradukis M. Malovec

Ivan Blatný (1919 - 1990) – básník, lyrik, žil od roku 1948 až do roku 1990 v exilu v Anglii. Svými básněmi zachycuje nálady rodného Brna a zážitky z války a osvobození.